

Pas på yverbetændelse ved fiberstrøelse

Fiberstrøelse kan give problemer med Klebsiella-yverbetændelse. Rådet lyder derfor på hyppig nedskrabning og ny Mælkeafgiftsfonden strøelse hver dag.

På det seneste er der kommet flere stalde, hvor man genanvender gyllens fiberfraktion til strøelse. Og tilbagemeldingerne er typisk, at ben og især haser er rigtig fine. Til gengæld har det vist sig, at man skal være på vagt over for bakterien Klebsiella, som kan forårsage en voldsom yverbetændelse. Bakterien er i familie med colibakterier og findes, ligesom Coli, i gødningen.

Desværre har de fleste den opfattelse, at fiber kan benyttes ligesom sand og kun skal strøs ud en gang om ugen. Det er imidlertid både vores opfattelse og erfaringerne fra udlandet, at brug af fiberstrøelse kræver (uanset, hvad sælgeren siger), at der hver dag lægges ny strøelse i den bageste meter af sengene for at holde mængden af Klebsiella og coliforme bakterier så lavt som muligt.

Ny strøelse hver dag

Køerne ligger rigtig godt i fiberstrøelsen. Men man skal være opmærksom på, at det gør Klebsiella også. Foto: Helge Kromann.

Forskellige desinfektionsmidler er forsøgt anvendt sammen med fiber – både syre og baser. Men effekten er kortvarig og holder kun i ca. et døgn, så stiger bakterietallet. Derfor er vores råd til besætninger, der bruger fiberstrøelse – både på madrasser og i dybe senge – at man tilføjer ny strøelse hver dag og skraber hyppigt ned. Det gælder faktisk for alle strøelsesformer. Benyt aldrig gammelt strøelse fra foran koen til at trække ned til strøelse af området med yveret. Et sundt yver kræver frisk strøelse dagligt. I sandsenge kan der gøres en undtagelse, men de kræver også daglig udjævning og nedskrabning. I øvrigt ses problemer med Klebsiella også i stalde med sand.

Voldsom yverbetændelse

Klebsiella kommer fra bakterier i gødningen. Bakterien forårsager en meget voldsom yverbetændelse. Koen er syg, og kirtlen er hævet og hård i flere dage modsat de fleste mildere coli-yverbetændelser, hvor kirtlen ofte bliver blød efter et døgn. Køer med Klebsiella-yverbetændelse har desuden, på trods af behandling, ofte feber i flere dage. Ved coli-betændelser er der oftest kun feber i et halvt til et helt døgn.

[Læs mere om fiberstrøelse](#)

[Artiklen har været bragt i Kvæg Nyt nr. 20 - 2012](#)